

- Fiilken aldığı ekle birlikte isim, sıfat veya zarf görevi üstlenen sözcüklere "fiilimsi" denir.
- Fiilleri fiilimsi yapan bu ekler "fiilimsi ekleri" denir.
- Fiilimsiler çekimli fiil değildir yani fiil çekim eki alamazlar.
(Fiil çekim ekleri: kip ekleri, şahıs ekleri.)
- Olumsuzluk eki (-ma / -me) alabilirler.
- Üç ayrılrılar: isim-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil.
- Bu konuyu anlamak için öncelikle "fiiller, isimler, sıfatlar, zarflar" konuları tekrar edilmelidir.

FİİL **+** **FİİLİMSİ** **=** **İSİM-FİİL**
EKİ **SIFAT-FİİL**
ZARF-FİİL

İSİM-FİİL

- Fiillere getirilen "-ma / -me, -ış / -iş / -uş / -üş, -mak / -mek" ekleriyle yapılır.
- Bu ekler akılda kalması için "MAYIŞMAK" olarak kodlanabilir.

ÖRNEK:

Seninle sohbet **etmeyi** çok özledim.

Bir **gülüş** bir ömre bedel değil midir?

Doğru cevabı **bulmak** çocuk oyuncağıydı.

NOT: İsim-fiil eki olan "-me / -ma", olumsuzluk eki olan "-me / -ma" ile karıştırılmamalıdır. İsim-fiil anlamı veren ek, sözcüğe bir fiilin adı olma niteliği kazandırır, olumsuzluk anlamı vermez.

ÖRNEK:

Sakın **koşma**, terleyeceksin.

Olumsuzluk

Koşma ile birlikte çocuklardaki kaza riskleri artıyor.

İsim-Fiil

SIFAT-FİİL (ORTAÇ)

- Fiillere getirilen "-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş" ekleri ve bunların türevleri ile yapılır.
- Bu ekler, akılda kalması açısından "ANASI MEZAR DİKECEKMİŞ" şeklinde kodlanabilir.
- Aldıkları ekle birlikte sıfat görevi görürler.

ÖRNEK:

Virüs tespit edilen hastalar karantinaya alındı.

Bu salgının yarasadan çıktığı **inanılası** şey değil.

Onaylanmış aşılar henüz piyasaya sürülmedi.

NOT: Sıfat-fiil eklerini çekimli fiil ekleriyle karıştırmamak gerekir.

ÖRNEK:

Dönülmez bir yola girdik. (Sıfat-fiil)

Bu yoldan dönülmez. (Geniş zamanın olumsuz)

NOT:

Sıfat-fiiller niteledikleri isim düştüğünde onun yerine geçerek bir isim gibi kullanılırlar yani adlaşırlar. Sıfat-fiiller adlaşmış olsa bile fiilimsi sayılırlar. Bu durum kalıcı adla karıştırılmamalıdır.

ÖRNEK:

Bu yapılanları asla unutmayacağım.

(yapılan iyilikleri)

ZARF-FİİL (ULAÇ)

- Fiillere getirilen şu ekler ve onların türevleriyle yapılır: "-ken, -alı, -madan, -ince, -ip, -arak, -dıkça, -e... -e, -r... -maz, -casına, -meksizin, -dığında"

ÖRNEK:

Seminerinde Ziya Selçuk'u güle güle dinlemiştik.

Virüs Türkiye'ye girmeden önlem alınmıştı.

KALICI İSİM

Bazı sözcükler fiilimsi eklerini almalarına rağmen fiilimsi sayılmazlar. Çünkü artık bir varlığa "kalıcı ad" olmuşlardır.

Örnek:

Durakta **dolmuş** bekliyor.

Deney için **çakmak** gerekiyor.

Dolmaya bayılıyorum.